

Tytuł: Kompendium wiedzy o wcześniaku / Comprehensive review of prematurity

Słowa kluczowe: EPIDEMIOLOGIA INTENSYWNA TERAPIA SZCZEPIENIA WCZĘNIACTWO
Keywords: EPIDEMIOLOGY INTENSIVE CARE SZCZEPIENIE PRETERM NEWBORN

Autorzy:

Maria Katarzyna Borszewska - Kornacka - <p>Warszawski Uniwersytet Medyczny (emeryt)</p>
<p>Fundacja Bank Mleka Kobiecego, Warszawa</p>

Streszczenie:

Artykuł kompleksowo przedstawia problemy noworodków urodzonych przedwcześnie i obejmuje epidemiologię wcześniactwa w Polsce oraz szczegółowe przyczyny porodów przedwczesnych (zależne od matki i płodu) z uwzględnieniem czynników medycznych i socjoekonomicznych. Opis najczęstszych problemów klinicznych takich jak zespół zaburzeń oddychania, krwawienia dokomorowe, przetrwały przewód tętniczy czy dysplazja oskrzelowo-płucna obejmuje patomechanizm tych schorzeń, leczenie oraz zapobieganie. Artykuł zawiera zalecenia dotyczące zasad żywienia noworodka z małą i ekstremalnie małą masą ciała, postępowania z niedokrwistością okresu noworodkowego, suplementacji preparatami żelaza i DHA a także profilaktyki wirusa RS, wczesnej stymulacji rozwoju. Główny Inspektor Sanitarny w Programie Szczepień Ochronnych na 2013 rok zaleca poddawanie szczepieniu przeciwko pneumokokom wszystkich dzieci urodzonych przedwcześnie oraz szczepieniu przeciwko błonicy, tężcowi i krztuńcowi szczepionką bezkomórkową DTPa. Dzieci, które w pierwszym roku życia w miejsce szczepionki całokomórkowej DTPw otrzymały szczepionkę bezkomórkową DTPa, w 16-18. miesiącu życia należy zaszczepić czwartą dawką DTP.

Abstract:

The article offers a comprehensive review of problems related to preterm newborns, epidemiology of prematurity in Poland and maternal- and fetal-specific causes of preterm labor, including medical and socioeconomic factors. The most common clinical problems such as infant respiratory distress syndrome (IRDS), intraventricular hemorrhage (IVH), patent ductus arteriosus (PDA), bronchopulmonary dysplasia (BDP), together with their pathomechanisms, ways of treatment and prevention, are presented. The article also includes dietary recommendations for neonates with small and extremely small birth weight, guidelines on management of neonatal anemia, iron and DHA supplementation, as well as prevention of respiratory syncytial (RS) virus and early stimulation of the development. The Main Sanitary Inspectorate (MIS) in the 2013 Vaccination Program recommended administration of pneumococcal vaccine, as well as acellular DTPa vaccine against diphtheria, tetanus, pertussis, to all prematurely born children. Infants who received acellular DTPa instead of whole-cell DTP vaccine in the first year of their life ought to be vaccinated with the fourth dose of DTP between 16-18 months of life.